

Verkiezingsprogramma 2018-2022

Waardevol voor Tynaarlo

ChristenUnie
Tynaarlo

Verkiezingsprogramma 2018

Verkiezingen gaan over mensen. Over u en over mij. Over onze ouders, onze kinderen, onze burens, collega's, klanten, leerkrachten en ondernemers. Ze gaan over ons en onze manier van samenleven, ook in Tynaarlo.

Wij geloven dat mensen geschapen zijn door God en dat Hij ons aan elkaar gegeven heeft om samen te werken in een samenleving. De ChristenUnie gelooft dat het in deze samenleving om veel meer gaat dan om geld en bezit. Het gaat om zinvol leven, vrijheid en veiligheid.

Wij willen geen samenleving waarin ons verteld wordt wat we moeten denken en doen, maar wij willen vrijheid om te geloven en om zelf verantwoordelijkheid te nemen. Wij willen een gemeente waar een bescheiden overheid ruimte biedt aan inwoners die maatschappelijk initiatief tonen. We willen een wereld waarin we omzien naar elkaar. Een wereld die leefbaar blijft, ook voor onze kinderen.

Daarom is de kernboodschap van de ChristenUnie:

- + Zorg dat iedereen meetelt
- + Investeer in de toekomst van kinderen
- + Kom op voor vrijheid

Zet je in voor de bloei van de stad waarin je woont, want de bloei van de stad is ook jullie bloei.
(Jeremia 29:7)

Om dit te bereiken zijn sociaal beleid, financiën en het milieu, de gezamenlijke leefomgeving, de belangrijkste thema's. Met een goed beleid kunnen deze elkaar versterken.

[Welke rol heeft de gemeente?](#)

[Sociaal beleid](#)

[Financiën](#)

[Leefomgeving](#)

[Infrastructuur en bedrijvigheid](#)

[Scholing, sport en gezondheid](#)

[Wonen en verkeer](#)

[Waarom ChristenUnie?](#)

[De kandidaten](#)

Welke rol heeft de gemeente?

De gemeente heeft verschillende petten op. Samen met inwoners en andere partijen worden plannen ontwikkeld. Idealen kunnen werkelijkheid worden wanneer inwoners hun eigen plannen uitwerken. Je kunt zelfs met een alternatief komen voor een plan van de gemeente (*'right to challenge'*). Maar de gemeente moet er tegelijk voor zorgen dat ook de belangen meegewogen worden van andere inwoners, die niet direct betrokken zijn, of mogelijk zelfs schade lijden van deze plannen. Verder moet de gemeente de wetten handhaven en alle belangen afwegen om tot een standpunt of voorstel te komen. De raad controleert of alles eerlijk en open gebeurt en beslist uiteindelijk. In dit spanningsveld staat de ChristenUnie, betrouwbaar, zelfstandig en een tikkeltje eigenwijs. Maar altijd constructief, met de belangen van de inwoners voor ogen, zo beoordelen we elk initiatief.

Sociaal beleid

De ChristenUnie streeft naar een rechtvaardige, eerlijke gemeente waar iedereen de kans krijgt om mee te doen. De gemeente is verantwoordelijk geworden voor de uitvoering van een aantal sociale wetten. Dit is een grote operatie die veel vraagt van de medewerkers van de gemeente en van de raad. Gelukkig zijn er voldoende middelen beschikbaar voor een gedegen sociaal beleid, en zetten velen zich in voor een goede uitvoering van alle regels. We volgen kritisch of we op de goede weg blijven. Met name de jeugdzorg moet nog goed op orde gebracht worden. Daar dragen we zorg voor, want de zorg is ons blijvend een zorg.

Financiën

Financieel lijkt de gemeente er goed voor te staan, maar er wachten een paar grote uitgaven die nog niet benoemd zijn in de begroting. Bijvoorbeeld de nog onbekende kosten van de invoering van de Omgevingswet en voor ontwikkeling van het centrum in Zuidlaren. Voor de bouw van scholen en sportvoorzieningen, met name in Zuidlaren, zal meer nodig zijn dan de begrote normbedragen. Maar deze bouw duldt geen uitstel.

In een gemeenschap of gemeente doe je dingen samen en zo nodig draag je samen de kosten. Volgens de ChristenUnie is er een grens bereikt aan mogelijke bezuinigingen. Om de financiën op orde te brengen moeten we de uitgaven beperken, maar ook de inkomsten vergroten. Dat laatste is de afgelopen periode bereikt door een gunstige verkoop van bouw kavels en overbodig vastgoed en door tarieven te verhogen. Als het economisch herstel doorzet, mogen we ook rekenen op meer inkomsten van het rijk. Waar bezuinigingen en tariefsverhogingen schadelijk blijken voor het functioneren van de gemeente en voor de voorzieningen van de inwoners, wil de ChristenUnie deze als het kan vertragen, afbouwen of in het uiterste geval terugdraaien. Denk hierbij aan de bibliotheken en sportcontributies.

Gelukkig trekt de verkoop van bouw kavels aan, de investeringen in de bouwgrond worden zo terugverdiend en dat biedt voorlopig ruimte. Voor de ChristenUnie geldt dat structurele uitgaven, zeg maar vaste verplichtingen, alleen kunnen worden gedaan als er ook voldoende vaste inkomsten zijn. Een voorzichtig financieel beleid blijft vooreerst nodig.

Leefomgeving

We wonen in de groene long tussen Groningen en Assen, een gebied waar mensen graag naar toe trekken. Die kwaliteit koesteren we, we houden het gebied open en aangenaam, met ruimte voor welkome gasten. Ook al is er veel vraag, de gemeente houdt de regie op het aanbod. Dat betekent bijvoorbeeld dat we niet laten bouwen in de open ruimte.

De gemeente Tynaarlo levert naar vermogen een bijdrage aan de klimaatdoelstellingen, ze ondersteunt initiatieven voor groene energie, en geeft zelf het goede voorbeeld. Voor de ChristenUnie is de omschakeling naar energiezuinige machines en gebouwbeheer geen kostenpost maar een investering in een gezonde toekomst.

De invoering van de Omgevingswet en omgevingsvisie is een grote operatie die veel deskundigheid gaat vergen de komende jaren. De Omgevingswet bundelt de wetgeving en de regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water om zo al deze aspecten in hun onderlinge samenhang te beoordelen. Daarmee vormt de wet de basis voor een verantwoord beheer van de fysieke leefomgeving.

Met de Omgevingswet moeten procedures eenvoudiger of in elk geval overzichtelijker worden voor de burger, maar ook moeten gemeenten meer speelruimte krijgen om de regels toe te spitsen op de eigen situatie. De gemeente moet wel de regie houden op de ontwikkelingen om de kwaliteit van de leefomgeving te bewaren. De ChristenUnie wil daarbij goed letten op de belangen van mensen die niet zo mondig zijn. De gemeente stelt een potje beschikbaar om inwoners met goede ideeën te adviseren bij de uitvoering, dit als opstapje naar een eigen budget voor dorpskernen. Zo geven we handen en voeten aan de mooie woorden over burgerparticipatie.

We laten een paar van die ontwikkelingen de revue passeren:

Infrastructuur en bedrijvigheid:

Tynaarlo is weliswaar de groene long, maar er wordt ook gewerkt. We kijken met open blik naar de regio en de wereld daarbuiten. Concreet betekent dit voor de ChristenUnie:

- + Landbouw en natuur moeten zich ontwikkelen in goede samenhang. Er is geen scherpe grens, in de overgang tussen beide gebieden mag er extensief geboerd worden in natuurgebieden en worden landbouwgebieden natuurlijk beheerd.
- + De hoofdverbindingen tussen Groningen en Assen lopen door onze gemeente, bovendien bevindt zich hier het vliegveld Groningen Airport Eelde. We bevorderen de bedrijvigheid langs deze as, en houden de buitengebieden open en aantrekkelijk voor toeristen en bewoners.
- + Steun aan de ontwikkeling van Groningen Airport Eelde, als onze bushalte naar het buitenland. In de eerste plaats voor het zakelijk verkeer in Noord-Nederland, maar ook voor toerisme van en naar de regio. We willen royaal ruimte geven aan initiatieven om het vliegveld te ontwikkelen en verwelkomen het zonnepanelenpark, de plannen voor werken met drones en andere initiatieven.
- + Steun voor de vrije ontwikkeling van de bedrijventerreinen rond het vliegveld en bij de bloemenveiling. Ook het Businesspark Ter Borch kan zich profileren met de nabijheid van de stad en goede verbindingen over de weg en door de lucht.
- + Verbeteren van de bereikbaarheid van Groningen en Assen vanuit Eelde en omgeving door het aanleggen van een veilige aansluiting aan de A28 bij de Punt en een OV-knooppunt. Lokaal verkeer kan hier op de bus stappen en hoeft niet in de file te staan, zodat de A28 ontlast wordt. Verkeer, met name vrachtverkeer, kan veiliger de snelweg op en af. Nu de locatie is gescheiden van het natuurgebied, stemt de ChristenUnie in met de plannen. Ook de capaciteit voor auto's en fietsen van de P+R bij Westlaren en Tynaarlo worden om deze reden uitgebreid en opgeknapt.

- + Plaatsen van oplaadpunten voor elektrische auto's op strategische plaatsen, zoals in de kernen en op het OV-knooppunt en andere P+R plaatsen langs de snelweg.
- + Faciliteren van de aanleg van een veilige 'fiets snelweg' tussen Assen en Groningen, die door onze gemeente loopt. Ons eigen fietspadennetwerk maken we veilig en laten we goed aansluiten op dit netwerk, zowel voor woon-werkverkeer als voor toerisme. Het bevorderen van bewegen en het verminderen van autoverkeer ligt ons na aan het hart. We volgen de ontwikkeling van slimme verlichting voor fietspaden en willen hier graag een pilot voor.
- + Toerisme is een belangrijke bron van inkomsten. Trekker is de ongereptheid van Drenthe – de oerprovincie – daarom geen hoogbouw, windmolens of andere horizonvervuiling. Ook de accommodaties moeten passen in het Drentse landschap, dus laag en compact, ook bij nieuwe plannen.
- + Permanent verblijf in een recreatiewoning is niet toegestaan in onze gemeente. Het tast het toeristisch karakter van de recreatieparken aan en verstoort de winterrust die omwonenden op prijs stellen. De ChristenUnie pleit voor actieve handhaving van deze bepaling.
- + De grote evenementen, zoals het Bloemencorso van Eelde en de Zuidlaardermarkt, verdienen alle steun en medewerking van de gemeente vanwege hun sociale en economische belang. Deze evenementen dragen bij aan de gemeenschapszin, ze zetten Tynaarlo op de kaart en trekken veel bezoekers.
- + Tynaarlo kent een lange geschiedenis en een rijk cultureel leven. Instellingen die dit uitdragen, zoals het Klompenmuseum en de Buitenplaats, verdienen erkenning en steun van de gemeente. Voorwaarde is dat zij nauw samenwerken in het bereiken van het publiek.
- + De centra in Vries, Eelde en Zuidlaren krijgen volop de aandacht. Ondernemers die hier willen investeren wordt hierbij de weg gewezen. De gemeente stelt duidelijke kaders om de leefbaarheid te bewaken en verrommeling te voorkomen. Nieuwe ontwikkelingen worden verwelkomd, maar moeten passen binnen de bestaande dorpsgezichten.
- + De gemeente bevordert een goed niveau van voorzieningen, zoals voor dagelijkse boodschappen. De ontwikkeling van het terrein van de Prins Bernard Hoeve in Zuidlaren moet snel en realistisch worden opgepakt met de bouw van woningen en een of twee supermarkten. Een evenwichtige ontwikkeling, samen met het overige winkelgebied is een vereiste. De bouw van een supermarkt in Ter Borch vult een lege plek, en komt daarmee tegemoet aan de wens van bewoners die op een redelijke afstand hun boodschappen willen doen.
- + Snel internet is in wezen een onmisbare nutsvoorziening geworden, net als water en elektriciteit. Bedrijvigheid in het buitengebied is gericht op landbouw, toerisme, of bedrijvigheid aan huis. Voor elk van die activiteiten is een goede verbinding met het internet via glasvezel essentieel. Voor de bewoners van de buitengebieden is snel internet van belang om toegang te hebben tot allerlei voorzieningen. De gemeente spant zich in om de aanleg van glasvezel in de hele gemeente te verwezenlijken.

Scholing, sport en gezondheid

- + Ieder mens krijgt de kans de talenten te ontwikkelen die God heeft gegeven. De gemeente zorgt voor goede accommodaties voor de scholen, liefst met een 'plus', zodat de scholen kwalitatief uitstekend onderwijs kunnen bieden aan onze kinderen.
- + Bibliotheken spelen een belangrijke rol in de ontwikkeling en ontspanning van onze inwoners, van jong tot oud. Zij moeten hiervoor ruim voldoende middelen ter beschikking krijgen. Samenwerking met scholen, dorpscentra en andere gelegenheden juichen we toe. Wees creatief in het denken hierover, betrek bijvoorbeeld de koffiecorners in supermarkten, die ook een ontmoetingsfunctie hebben.
- + Sporten, alleen en in teamverband, is van onschatbaar belang voor de lichamelijke en geestelijke conditie van jong tot oud. We zijn blij met de grote vraag naar ruimte op de velden, in de sporthallen en de zwembaden. De mogelijkheden om te sporten moeten laagdrempelig zijn: dicht bij huis en betaalbaar. Ook voor gezinnen mogen de kosten geen belemmering zijn. Er moet voldoende capaciteit zijn, liever wat teveel dan dat onze jeugd moet uitwijken naar andere gemeenten of zelfs maar afziet van meedoen.
- + Waar mogelijk zet de gemeente in op het ontmoedigen van roken en alcoholgebruik. Alcohol en sport gaan bijvoorbeeld niet samen.
- + De gemeente zet in op het voorkomen van drugsgebruik en op het bestrijden van de productie van drugs. De instituten voor verslavingszorg in onze gemeente kunnen rekenen op steun van de gemeente waar dat nodig is en past in onze rol. In buurten waar drugshandel en -gebruik de kop op steekt wordt dat direct aangepakt.

Wonen en verkeer

- + Tynaarlo is een aantrekkelijke gemeente om te wonen: een mooie omgeving en vlakbij Groningen en Assen. De mogelijkheden om nieuwe woningen te bouwen zijn echter beperkt. Juist om de groene long te kunnen blijven, kan er niet onbeperkt gebouwd worden. De ChristenUnie wil waken voor een sluipend dichtbouwen van de buitengebieden.
- + Locaties voor nieuwbouw zijn beperkt, nu de markt aantrekt is het zinvol om Ter Borch versneld te ontwikkelen. In Vries onderzoeken we hoe we Diepsloot in een rustig tempo geheel of gedeeltelijk verder kunnen ontwikkelen.
- + Nieuwbouw moet evenwichtig verdeeld worden over de diverse doelgroepen. De indruk bestaat dat steeds meer gezinnen met jonge kinderen voor Tynaarlo kiezen. Maar ook het 'duurdere segment' is in trek. Tenslotte moeten ook starters en middengroepen de kans krijgen in eigen buurt een huis te kopen of te huren. Met woningcorporaties moeten de afspraken gemaakt en bewaakt worden.
- + Door levensloopbestendig te bouwen kunnen we ook bij het ouder worden in onze vertrouwde buurt blijven wonen, eventueel bij de familie of met mantelzorgers. Bestaande huizen kunnen worden aangepast om geschikt te blijven bij het ouder worden.
- + Meer inwoners betekent meer verkeer. De ontwikkeling van veilige wegen moet gelijke tred houden met de bouw van nieuwe woningen en bedrijven. Bij scholen en langs een aantal buitenwegen is de veiligheid van fietsers in geding en zijn verdere investeringen nodig.

- + Meer inwoners produceren ook meer afval. Bij de verwerking van afval streeft de ChristenUnie naar zo veel mogelijk hergebruik. Scheiden van afval aan de bron wordt bevorderd, zodat afval uiteindelijk gewoon grondstof is voor nieuwe producten. Afval wordt opgehaald aan huis.
- + We moeten onder ogen zien dat ook Drenthe bij het gaswinningsgebied hoort en dus ook dat Tynaarlo te maken krijgt met schade veroorzaakt door de gaswinning. Voor onze inwoners moet dezelfde mogelijkheid voor vergoeding van de schade gelden als voor de gemeenten in Groningen. De gemeente moet zich nu al voorbereiden op het begeleiden van bewoners met claims en kan daarbij leren van de ervaringen in Groningen.
- + De criminaliteit daalt gelukkig volgens de statistieken. De ChristenUnie houdt aandacht voor de sociale veiligheid en het voorkomen van zgn. 'kleine criminaliteit'. Inbraak, diefstal en mishandeling hebben een grote impact op het leven van de getroffen. Dit gedrag hoort niet thuis in een normale maatschappij. Door voorlichting en degelijke handhaving willen we dit terugdringen. Ook de 'grote criminaliteit' zit niet stil, deze moet buiten de deur gehouden worden.
- + Eens komt er een eind aan ons aardse leven. De ChristenUnie wil dat de nabestaanden waardig afscheid kunnen nemen van hun geliefde. Begraven en cremieren moeten beide betaalbaar zijn. Begraafplaatsen worden goed onderhouden. Het dorpskerkhof in Eelde moet worden opgeknapt, in overleg met de eigenaren van de graven.

Waarom ChristenUnie?

Deze opsomming is niet uitputtend, maar laat zien hoe de ChristenUnie in de gemeente Tynaarlo invulling wil geven aan het samen leven en werken vanuit christelijk-sociaal perspectief.

De ChristenUnie denkt vanuit een christelijk-sociaal perspectief. Wat betekent dat?

Geloof, hoop en liefde staan centraal. Geloof in God de Schepper geeft houvast, Hij laat niet los wat Zijn hand begon. Jezus Christus, verlosser, geeft hoop op een leven over de grenzen van deze wereld heen. De Heilige Geest inspireert tot navolging van Christus in Zijn liefde.

Onze politieke visie is geïnspireerd door de Bijbel, het betrouwbare Woord van God. Daarmee staan we in een levende traditie van eeuwenlang christelijk denken over mens, maatschappij en overheid, vanaf de kerkvader Augustinus tot op de dag van vandaag.

In de woorden van de profeet Micha: "Er is jou, mens, gezegd wat goed is, je weet wat de Heer van je wil: niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg gaan van je God."

Op 21 maart 2018 mag je weer meestemmen over de samenstelling van de gemeenteraad. Een belangrijke beslissing, want ook al zijn er meer manieren om te laten weten wat je van allerlei plannen vindt, met deze verkiezing bepaal je wie de komende vier jaar de uiteindelijke beslissingen gaan nemen. We moedigen je daarom aan om te gaan stemmen. Ga niet af op mooie beloftes, maar laat je goed te informeren over wat de gemeente wel of niet kan waarmaken. En uiteraard hopen we dat je, na het lezen van dit programma, besluit om je stem aan de ChristenUnie te geven.

De kandidaten

De afgelopen vier jaar mochten we ons werk doen met twee vertegenwoordigers in de raad. We hebben deze extra mogelijkheden ervaren als een zegen, de ChristenUnie doet er toe. Graag willen we zo door gaan, met een sterke fractie kan de ChristenUnie het verschil blijven maken.

Spreekt je dit aan? Geef dan geloof een stem op 21 maart 2018.

1. Dhr. Henny van den Born	Eelde-Paterswolde
2. Dhr. Jaap Hoogenboom	Zuidlaren
3. Dhr. Hans de Graaf	Zuidlaren
4. Dhr. Jan de Jonge	Zuidlaren
5. Dhr. Jan Kees Winters	Zuidlaren
6. Dhr. Bernard van Zwol	Zuidlaren
7. Mw. Annet van den Born - Holwerda	Eelde-Paterswolde
8. Dhr. Henk Groen	Zuidlaren
9. Dhr. Bert Gringhuis	Zuidlaren

Waardevol voor Tynaarlo

Verkiezingsprogramma 2018-2022

ChristenUnie
Tynaarlo